

Aikido Shihan Hiroshi Tada: The Day I Entered Ueshiba Dojo Den kdy jsem vstoupil do Uešibova *dódžó*

(Christopher Li, 22. července 2012, odkaz: www.aikidosangenkai.org)

Hiroši Tada, 6. *dan*, hozen zakladatelem *aikidó* Morihei Uešibou - *Ósensei* (1958)

“*Sensei* Uešiba z *aiki-džucu* je největší žijící mistr *budó*”

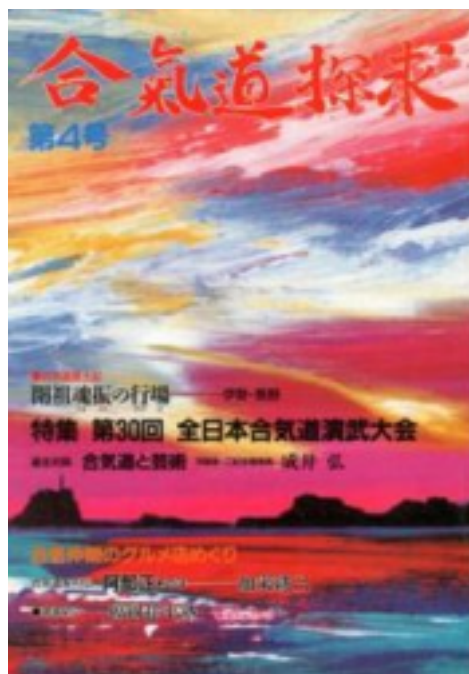
Hiroši Tada se narodil v prefektuře Nagasaki v Japonsku, 13. prosince 1929. V Aikikai Hombu Dódžó začal trénovat 4. března 1950. V říjnu 1964 byl vyslán do Říma, kde v roce 1966 zakládá *dódžó*. Stál u zrodu a rozvoje *aikidó* v Itálii.

Než odjel v roce 1964 do Evropy, studoval také dechová cvičení a jógu u Nakamura Tempu (odkaz: <http://www.tempukai.or.jp>), který je známý svým vlivem na zakladatele *Šin-Šin Toicu Aikidó* (odkaz: <http://www.shinshintoisuaikido.org/english/>) (心身統一合氣道) Koiči Toheie.

Také studoval se skupinou Ičikukai - (odkaz: <http://ichikukai.com>) (一九会), kterou založil Tecudžu Ogura, student Teššu Jamaoky aby pokračoval v jeho učení. Skupina “1-9” byla pojmenována na počest 19. dne v měsíci, kdy Teššu zemřel a je vyhlášena pro svůj přísný trénink *misogi*.

Hiroši Tada později vyvinul vlastní systém dechových a meditačních cvičení zvaný *Ki no renma* (気の練磨 / kultivace / utužování *ki*) jako součást tréninku *aikidó*.

Následující článek je překlad japonského článku, vyšel v časopise “Aikido Tankyu” (合氣道探求 / Aikido Quest) vydávaný Aikikai Hombu Dódžó. (odkaz: <http://www.aikikai.or.jp>)

Aikido Tankyu, vydání 4 / 合気道探求第4号

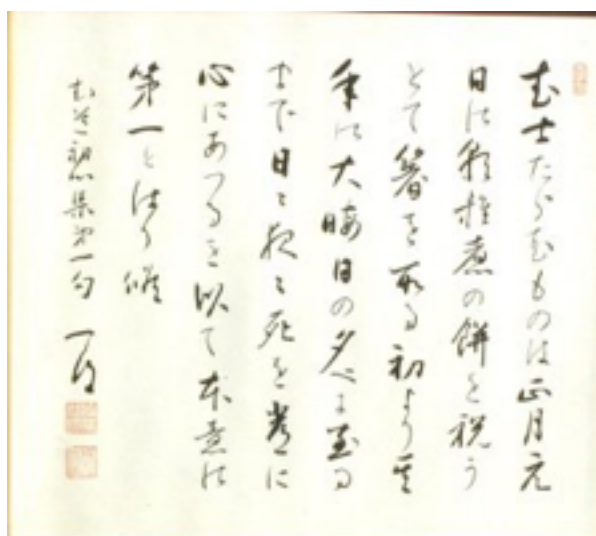
Den kdy jsem vstoupil do Uešibova *dódžó*, Hiroši Tada.

(Toto je překlad anglického překladu Christophera Li. Transkripce česká, japonská slova kurzívou, vlastní jména a názvy standardním fontem)

Poprvé jsem zaslechl jméno Uešiba Morihei *sensei*, když jsem byl ve třetí nebo čtvrté třídě základní školy. Zaslechl jsem ho od blízkého přítele mého otce, pana Jano Ičira (bývalý prezident Dai-Iči Seimei) když byl u nás na večeři. Pan Jano měl vysoký *dan* v *kendó* a současně byl předsedou celojaponské obchodní federace *kendó* (All Japan Businessman's Kendo Federation (全日本実業団剣道連盟)).

“*Sensei* Uešiba z *aiki-džucu* je největší žijící mistr *budó*. Je to nedostižný *budóka*.”

Když to řekl, pokračoval v popisu dojmů z lekce u *senseie* Uešiby.

Pasáž z “Budó šošinšu”, Jano Ičiro ji napsal k třicátému výročí All Japan Businessman’s Kendo Federation.

V naší rodině se mezi generacemi předávalo umění školy *kjúdó* zvané *Heiki-Ryu Čikurin-Ha Ban-Ha* (日置流竹林派蕃派) a mého otce jako malého trénoval můj pradědeček. A tak můj otec a pan Jano často diskutovali o *budó* a otec měl velký zájem o záležitost kolem *aiki-džucu*.

Ve svém dětském srdci jsem snil o tom, že se jednoho dne setkám a budu se učit od takového mistra. Bohužel, kvůli otcově povolání do armády, válce a matčině smrti, hodně věcí bránilo aby se to uskutečnilo.

V roce 25 éry Šówa (1950), pět let po konci války byl každý centimetr Tokia stále pokryt jizvami války a spálenými troskami.

Většina tehdejších Japonců byla vydána na milost a nemilost každého dne, posedlá lehkomyšlnou odvahou a podivným pocitem pomíjivosti života, který už nemůže ničím překvapit. Já jsem se na druhou stranu oddal dennímu tréninku *karate*, pokoušel jsem se tak potlačit opakující se pocit, že části mojí duše něco schází. Tehdy jsem si vzpomněl na povídání o Morihei Uešibovi *senseiovi* a *aiki*, které jsem slyšel od svého otce a rozhodl se zjistit více informací.

Jednou po tréninku se rozhovor z nějakého důvodu stočil na téma Morihei Uešiba a *aiki*. Navíc podle známého pana Takedy, který byl kapitánem klubu *karate* na universitě Waseda, bylo Uešibovo *dódžó* v Ušigome Wakamacu-čo. To bylo celkem blízko Wasedy. Vzal jsem do náručí své mlhavé touhy a nadšeně vyrazil na cestu do Uešibova *dódžó*, abych viděl Moriheie Uešibu *senseie*, který byl prý nesrovnatelný (incomparable) mistr.

**Zakladatel *aikidó* Morihei Uešiba Ó-sensei, okolo r. 1955
před vstupem do starého Uešiba *dódžó***

Uešibovo *dódžó* bylo naštěstí ušetřeno od válečných poškození. Když jsem vstoupil kamenou branou, *dódžó* bylo nalevo a přímo naproti byly posuvné skleněné dveře. V *dódžó* nikdo nebyl a když jsem se zeptal u vchodu, objevila se mladá žena. Byla to manželka současného *aikido dóšu* Uešiby Kiššomara - Sakuko. Nepamatuji si detaily když jsem se zeptal na svolení k zápisu, ale myslím, že jsem se ptal na hodně otázek.

Ještě nyní si jasně pamatuji odpověď, kterou mi paní Uešibová na moje nezdvořilé otázky dala.

“Až uvidíte otce, pochopíte co je *aiki*”

Pak mi vysvětlila, že je na cestách a že se vrátí do Tokia za dva nebo tři dny.

“Myslím, že brzy začnou přicházet lidi na trénink”, řekla a pustila mě do *dódžó*.

Dódžó mělo rozlohu 60 *tatami* (jedno *tatami* je přibližně 90 cm x 180 cm), každé *tatami* s *ryuku-omote* (jemný látkový potah na *tatami*). Na pár místech bylo *tatami* opotřebované, plocha okolo 40 *tatami* a zbytek byl obklopen lesklými černými dřevěnými prkny. Na stropě byly tlusté příčné trámy, vepředu byla *kamiza* - 30 centimetrů vysoká, 5,4 metru dlouhá a 1,8 metru hluboká (高さ一尺、巾三間、奥行一間), visel tam velký svitek s dračí hlavou. Vedle *kamizy* byl stojan na *bokuto*, ve kterém bylo pár *džó* a dřevěných bajonetů. Na pravé zdi byly seřazeny štítky se jmény a uprostřed byly hodiny. Pod nimi byl vchod pro studenty.

Po chvilce čekání začala cvičit vysoký svalnatý mladík, který měl modré *kendo-gi* a *hakamu*, a menší starší muž. Mladík byl Kikuči Tokio, 5. *dan* v *kendó*, kapitán *kendó* klubu Waseda (teď žije v Otake a Kamaiši) a druhý muž byl Kikuči Ban, který přišel do *dódžó* nedávno. Jak jsem je pozoroval při *katate-dori tenkan kokyū* pomyslel jsem si, že je to odlišné od jakéhokoliv jiného *budó*, které jsem do té doby znal. Tedy, asimilovat sílu oponenta do proudu vlastní síly a změnit své tělo tak, aby bylo sjednoceno s partnerem, to vše skrz racionální pohyby. Cítil jsem, že tady byl jiný koncept *budó*.

Uešiba Morihei *sensei* se vrátil do Tokia asi po čtyřech dnech. Tehdy bylo oficiální cvičení s *waka senseiem* (teď Uešiba Kiššomaru *dóšu*) hodinové od 6:30 ráno. Bylo tam pouze pár lidí ale všichni měli nadšení pro trénink a pokračovali jsme s tréninkem dokud jsme směli.

Toho rána jsme skončili s tréninkem po desáté hodině jako obvykle a když jsme vyšli ven na ulici u Nuke-Benten viděli jsme dvě osoby, které vypadaly, jakoby právě vystoupili z *Toden* (Metropolitní elektrické dráhy), jeden měl kimono a druhý studentskou uniformu. Kikuči Tokio-san řekl, “*Ó-sensei* se vrátil. Tada-kun, pojď sem.”, a já vyběhl. Když Kikuči-san dokončil vítání, představil mě, “*Sensei*, toto je Tada-san, právě vstoupil do *dódžó*”.

Uklonil jsem se a když jsem zvedl hlavu, viděl jsem, že *sensei* na mě (v mé studentské uniformě) upřeně zírá. Sundal si kloubouk a řekl, “Jsem Uešiba” a zdvořile se uklonil, to mě ohromilo. Viděl jsem tady velkého učitele o kterém jsem tolikrát slyšel a byl tady přede mnou. Nevěděl jsem přesně co se děje, ale sen, který jsem měl tak dlouho v hloubi svého srdce jsem měl před sebou, to mě naplnilo úžasnými emocemi.

Sensei mi byl pouze po hrudník. Obličej měl plný hlubokých vrásek, měl vystouplé lícní kosti a velký nos. Zdálo se mi, že jeho velké jasné oči měly trochu divnou barvu. Jeho dlouhé vousy přesahovaly přes klopou na prsou. Vyprovodili jsme *senseiova otomo* Kamisono-sana z vědecko-technického oddělení university Waseda až tam, kde se malá ulička stáčela, kde jsme je poprvé zahlédli.

Další den začal Uešiba Morihei *sensei* trénink motlitbami ke *kami*. Nikdo z těch kdo se učili od *senseie* nemůže zapomenout na rezonanci těch šintoistických motliteb které zněly v *dódžó*. Když

si představím *senseie* tak jak jsem ho tehdy vídal, jasně cítím že *senseiovy* nadpozemské techniky byly zrozeny skrze komunikaci s *kami*.

Sensei přišel doprostřed *dódžó*, ohrnul si rukávy svého *keiko-gi* a natáhnul ruku k jednomu ze studentů, kteří stáli v řadě. Ten vstal a vykročil vpřed, jakoby byl tažen magnetickou silou a jakmile jsem viděl že uchopil obě *senseiovy* ruce, už byl hozen. *Sensei* házel studenty jednoho za druhým a pak natáhnul ruce i ke mně. Vstal jsem a vykročil vpřed. Přestože jsem si myslel, že jsem *senseiovy* ruce uchopil veškerou silou, už jsem padal. Zatímco se všechno tohle dělo, *sensei* byl úplně potichu. Jeho tréninky často začínaly takhle. Když jsem poprvé přišel do *dódžó*, připadalo mi neuvěřitelné, že všem různým druhům tréninku moji *senpaiové* rozuměli přestože *sensei* neřekl ani slovo. Avšak po čase jsem si uvědomil, že ten kdo by nerozuměl tomu co *sensei* dělal beze slov by nebyl přijat jako student.

Senseiův trénink přinesl do *dódžó* zvláštní atmosféru. Byl to pocit, jakoby celé *dódžó* začalo dýchat stejně jako *sensei*.

Když jsem poprvé cvičil pod jeho vedením, cítil jsem, že Uešiba *sensei* je extrémně pokročilý (pokrokový - advanced) instruktor. Může to vypadat jako trochu nevhodné nebo opovážlivé vyjádření mých pocitů k *senseiovi*, ale tady je co tím myslím.

Tehdy panovaly mezi studenty na univerzitě Waseda zvěsti o Uešibovi *senseiovi* že to je něco úplně jiného než ostatní moderní *budó*, která používaly techniky ze starého džudžucu. Zvěsti o *budžucu-ka* s tajemnými schopnostmi, kterého moderní vnímání nemohlo zachytit - velký mistr z dávných časů Japonska se objevil v tomto světě.

Nicméně, když jsem potkal Uešibu *senseie*, v jednom směru byl mnohem modernější než jakýkoliv jiný *budóka* nebo sportovec kterého jsem doposud potkal. Vyrovnaný rytmus *senseiových* pohybů a jejich složitost a síla zanechávaly silný dojem, ale více než cokoliv jiného i uprostřed pohybů ze kterých byl cítit protivník v skutečném boji, zde byla vřelá atmosféra která obklopovala všechny v *dódžó*. Snad jsem měl pocit, že kdyby všichni lidé dělali pokroky, mohli by být jako *sensei*.

Hiroši Tada předvádí *aikidó* v Uešiba *dódžó* okolo r. 1955
Kendži Tomiki (http://en.wikipedia.org/wiki/Kenji_Tomiki) v zadní řadě u posuvné stěny
Hari Sunao (http://en.wikipedia.org/wiki/Sunao_Hari) úplně vpravo

..... A nyní po čtyřiceti letech se *aikidó* rozšířilo do zemí po celém světě a získává rok od roku na popularitě. Já osobně jsem asi před dvaceti lety, v roce kdy byla v Tokiu olympiáda, odešel do Evropy abych několik let šířil a učil *aikidó* a každý rok se tam vracím. Když se dívám na Japonsko z vnějšku, skutečně rozumím tomu, že je to učení Morihei Uešiby *senseie*, které ukázalo, že cesta *aikidó* má sílu jasně vyjádřit japonskou kulturu.

Zleva: Masatomi Ikeda, Kacuaki Asai, Hiroši Tada a Kazuo Čiba, květen 1972

Skutečné vyjádření východní filozofie, které je tak těžké objevit v soutěžních *budó*, která jsou dnes hodně rozšířená, - metody tréninku *ki* / mysli / těla a vědecký trénink technik bojových umění, zkombinované do jedné nedělitelné tréninkové metody - to je poklad *aikidó*. Proto může být *aikidó* součástí lidského bádání a poroste ještě více v 21. století. Věřím, že musíme dávat bedlivě pozor na tento bod a ještě více a intenzivněji trénovat.

(Hombu šihan, Associazione di Cultura Tradizionale Giapponese = zakladatel Aikikai Italia - Hlavní instruktor)

vydáno v "Aikido Tankyu" číslo 4, 10. července, Heisei rok 4 (1992)

Doslov....

Z výše uvedeného je patrné, že být žákem Moriheie Uešiby znamenalo strmý vzestup.